
Smithfield Foods – profil korporacji

Prawda o powszechnym największym
producencie wieprzowiny

Critical Mass Energy and Environment Program

Washington, D.C. USA

Czerwiec 2004

Smithfield Foods – profil korporacji

Prawda o powszechnym największym
producencie wieprzowiny

Critical Mass Energy and Environment Program
Washington D.C. USA
Czerwiec 2004

Public Citizen
215 Pennsylvania Ave., S.E.
Washington, D.C. 20003 USA
tel: (202) 546-4996
fax: (202) 547-7392
cmep@citizen.org
www.citizen.org/cmep

© 2004 Public Citizen

Smithfield Foods – profil korporacji

Gdy nie łamie amerykańskich norm czystości wody lub prawa pracy, Smithfield Foods, Inc. polyka swoich amerykańskich i zagranicznych konkurentów zajmujących się pakowaniem mięsa. Nieusatisfakcjonowany z bycia największym producentem i sprzedawcą wieprzowiny, Smithfield, jak to opisuje jedna z gazet „ciągle chce być największym wieprzem przy korycie.”¹

Nie ustaje apetyt Smithfield’a na pochłanianie drobnych firm mięsnych w różnych częściach świata, a sama firma oskarżana jest o łamanie federalnych praw antymonopolowych na przestrzeni czterech lat.²

Jednak dla kierowników firmy Smithfield strategia wykupywania słabych przedsiębiorstw porównywalna jest do robienia pięknej torebki z ucha maciory. “Oportunistyczne nabywanie (innych kompanii) ...to fundamentalny sposób robienia przez nas interesów,” prezydent i główny dyrektor operacyjny Smithfield’a C. Larry Pope powiedział niedawno analitykom rynku giełdowego. “Kupujemy je po odpowiedniej cenie. Wiemy jak zintegrować je z naszą organizacją. Ta integracja nie zakłada niszczenia nowych nabytków.”³

Jak to jednak wytłumaczyć byłym właścicielom Pennexx Foods, Inc., kiedyś znaczącej w stanie Pensylwania firmie przetwórstwa mięsnego. Firma ta i Smithfield zawarły umowę ‘joint venture’, co doprowadziło Pennexx Foods, Inc do kłopotów finansowych, a wkrótce potem Smithfield przejął nad nią kontrolę.

Pennexx założono w 1999 roku i szybko stał się wiodącym dostawcą mięsa do supermarketów w północno-wschodniej części Stanów Zjednoczonych, oraz konkurentem dla Smithfield’a. W

2001 roku, Pennexx pożyczył pieniądze od firmy Smithfield na rozbudowę przetwórnicy wołowiny w Filadelfii, co wkrótce okazało się straszną pomyłką. W 2002 roku, firma poniosła więcej strat niż zysków, ze względu na wydatki związane z projektem nowego przedsiębiorstwa o powierzchni 145 tysięcy stóp kwadratowych.⁴ Smithfield, znalazł się w sytuacji, gdy mógł przejąć Pennexx, gdyż Pennexx nie osiągnął minimalnej wartości netto, która była określona kontraktem. Smithfield zgodził się poczekać, ale nie trwało to

dlugo.⁵ 11 czerwca 2003 roku, na kilka dni przed zajęciem przez Smithfield, Pennexx rzekł się aktu własności nowego przedsiębiorstwa na rzecz firmy Smithfield, która następnie sprzedała sobie aktywa Pennexx'u.⁶

Mając tylko drobne udziały bez prawa własności i aktyw, Pennexx wytoczył w grudniu 2003 roku proces firmie Smithfield o \$226 milionów odszkodowania.⁷ Pennexx oskarżył firmę Smithfield, że dając pożyczkę w wysokości \$6 milionów w 2001 roku, rozpoczęła drapieżną strategię, której celem było przejęcie Pennexx'u. Pennexx twierdził, że Smithfield działał w ramach sprytnego planu, dostarczając mniej mięsa niż Pennexx zamawiał, zadając więcej pieniędzy za towary niż płacili inni klienci i pozwalając na rozwinięcie się problemów operacyjnych w zakładzie pakowania mięsa, należącym do Pennexx'u.⁸

Smithfield przejął aktywa Pennexx'u za niewielką cenę, czyli za 13 milionów dolarów, które Pennexx pożyczył na przestrzeni dwóch lat. Maurice Mitts, jeden z adwokatów Pennexx'u powiedział gazecie Philadelphia Inquirer, że Smithfield "wyeliminował konkurencję za drobny ułamek wartości kompanii."⁹

Sprawa Pennexx'u służy jako doskonały przykład zarłocznej polityki korporacyjnej uprawianej przez Smithfield i polegającej na przejmowaniu konkurencyjnych firm i ich eliminacji. Zjawisko to obserwować można od Północnej i Południowej Ameryki po Europę i Azję na rynku przetwórstwa mięsa wartym wiele miliardów dolarów.

Historia wykupywania słabszych konkurentów.

Jesliby Smithfield otrzymał wolną rękę na rynku, wkrótce stałby się jedynym dostawcą „białka zwierzęcego w opakowaniu.” Taka motywacja działania wydaje się mieć prezes firmy Smithfield

Joseph W. Luter III, którego ojciec w 1936 roku założył wędzarnię szynki w mieście Smithfield, w stanie Wirginia. Po śmierci ojca w 1966 roku, młody Luter, wówczas jeszcze student ostatniego roku college'u, przejął firmę. W 1969 sprzedał ją i otworzył kurort narciarski w Wirginii.¹⁰ W połowie lat siedemdziesiątych, kiedy firma zaczęła podupadać, młody Luter, namówiony przez zarządców, dostrzegł możliwość wykupienia udziałów inwestorów za niewielki ułamek ich całkowitej wartości, czyli jak to wyliczyli znawcy płacić tylko 10 centów za dolara. Ograniczył koszty przez zwolnienie menadżerów i skoncentrował się na planie wzrostu firmy przez wykupywanie innych przedsiębiorstw mięsnych. Przełom nastąpił w roku 1981, gdy Luter zdołał przejąć głównego konkurenta Gwaltney Packing, płacić 35 centów za dolara. Zagarnął także innych przedsiębiorców pakowania mięsa jak na przykład Hancock's Country Hams. Już w 1987 roku, firma Smithfield hodowała i zabijała świnie, a także przetwarzała ich mięso na hot-dogi, bekon, kielbaski i wedliny, zarówno w hurcie jak i w detalu.¹¹

Luter miał prostą receptę na sukces – nabywanie konkurencyjnych firm wieprzowych, po to, aby kupić jeszcze więcej. W 2001 roku Luter powiedział pewnemu dziennikarzowi, że woli skupiać się na przyszłości, pozostawiając sprawy operacyjne podwładnym. "Budowanie biznesu to większa frajda niż zajmowanie się nim" - stwierdził.¹²

W 1998 roku, Smithfield rozgaleził się kupując firmy spoza Stanów Zjednoczonych. W latach 1999 - 2003, gdy sprzedaż osiągnęła 8 miliardów dolarów, Smithfield wydał ponad miliard dolarów na całkowity lub częściowy zakup 17 kompanii. Obecnie posiada duże udziały w firmach mięsnych w Polsce, Hiszpanii, Francji, Chinach, Brazylii, Meksyku i Wielkiej Brytanii.¹³ W maju 2004 roku, mówiono, że Smithfield jest

zainteresowany kupnem węgierskiej firmy Pick, zajmującej się przetwórstwem miesnym.¹⁴ Za rok 2003, sprzedaż firmy Smithfield na rynkach zagranicznych wynosiła 1,3 miliarda dolarów.¹⁵

Smithfield bez trudu odnosi największe korzyści z amerykańskiego przemysłu wieprzowego. Firma ta rocznie hoduje i sprzedaje 27 milionów swin, a jej udziały na rynku wieprzowym wynoszą 27 %. Około 41 % swin zabijanych przez Smithfield hoduje się w ogromnych tuczarniach, kontrolowanych przez tę korporację. Produkty, które przynoszą największe dochody to szynka i bekon. W 2003 roku stanowiły one około 51 % przychodów firmy. Ich produkcja oraz wykupywanie słabych przedsiębiorstw miesnych to główne filary strategii wzrostowej Smithfield'a.¹⁶

Przedsiębiorstwo ma na swoim koncie rekordy w zanieczyszczeniu i grzywnę za łamanie federalnego prawa o czystej wodzie.

“Farmy przemysłowe”, w których hoduje się tysiące swin, generują wiele ton odchodów w postaci płynnej i stałej. Odchody są nie tylko powodem strasznego odoru, ale też stanowią zagrożenie zdrowia dla ludzi i przyrody. W wielkich farmach przemysłowych, takich, jakimi operuje Smithfield, zwanych zamkniętymi przedsiębiorstwami tuczu zwierząt, tysiące swin stłoczonych jest razem, bez możliwości widzenia światła dziennego, oddychania świeżym powietrzem, czy poruszania się po odpowiedniej przestrzeni.

Strumienie swinnych odchodów z tych przedsiębiorstw spływają do tak zwanych lagun. Laguny mogą zajmować 6-7,5 akrów, mieszcząc w sobie 20-45 milionów galonów nieczystości.¹⁷ Na jednej z takich farm przemysłowych w Północnej Karolinie około 2500 swin

produkuje rocznie 26 milionów galonów płynnych odchodów, plus dodatkowy milion galonów odpadów i 21 milionów galonów błota. Sumując, co roku, 27 miliardów galonów swinnych odchodów płynnych trafia do lagun na terenie USA.¹⁸

Znajdujące się w lagunach odchody zwierzęce w postaci płynnej i stałej są miejscem występowania dużej ilości toksycznych bakterii, które zagrażają sąsiadującym z nimi ziemiom uprawnym i wodom gruntowym. Odchody wydzielają gaz o odrażającym zapachu, który zanieczyszcza powietrze.¹⁹ Wielkie tuczarnie mają jednak pozwolenie na odprowadzanie odchodów do lagun i stwarzanie realnego zagrożenia dla wód gruntowych. Laguny to bomby z opóźnionym zapłonem, – jeśli nie utrzymają całości odchodów, doprowadzić mogą do katastrofy środowiska, gdy odpady dostaną się do strumieni, rzek i na tereny podmokłe. Swinne odchody zawierają od 10 do 100 razy więcej skoncentrowanych czynników patogenetycznych niż odchody ludzkie.²⁰

Kał i mocz swin zawierają wysokie dozy związków siarki i azotu, które mogą zanieczyszczać wodę pitną i niszczyć populację ryb przez zmniejszenie ilości tlenu w wodzie. Kał swin zawiera bakterie, które powodują choroby gastryczne u ludzi dorosłych, a nawet śmierć u niemowląt. Ponadto emitowany jest siarczek wodoru, toksyczny gaz, który u ludzi mieszkających blisko swinich farmy przemysłowej w Renville County w stanie Minnesota powoduje nudności, wymioty i zawroty głowy. Zwierzęta na farmach przemysłowych w USA produkują 130 razy więcej odchodów niż ludzie.²¹

Innym rodzajem zanieczyszczenia, jakich dopuszczają się wielkie tuczarnie jest spryskiwanie pól uprawnych odchodami zwierzęcymi, rzekomo dlaertylizacji gleby. Odchody pobierane są bezpośrednio z lagun i rozrzucone za pomocą dużych spryskiwaczy. Jednak

często zbyt duże ilości odchodów są rozrzucone na polach, co prowadzi do zniszczenia plodów, kontaminacji gleby i wód gruntowych.²² Przedsiębiorstwa uboju świń starają się uciec od odpowiedzialności za zanieczyszczenia z lagun. Często podpisują kontrakty z rolnikami, właścicielami ziemi i pozwalają im na kierowanie tuczarniami, jednak to nie rolnik, ale duża korporacja jest właścicielem świń. Rolnik jest właścicielem odchodów, które może sprzedawać jako nawóz. W razie większego zanieczyszczenia wyciekami z laguny lub zbyt silnego spryskania pól odchodami, wina zrzucana jest na tego, kto podpisał kontrakt.²³

Jako przodujący producent świń, Smithfield wie także prym w zanieczyszczaniu dzięki nieudolnemu zarządzaniu i niedbalości o potencjalne zagrożenia spowodowane wielką ilością odchodów. Jedną z należących do Smithfield farm swińskich w Północnej Karolinie 40 razy zanieczyszczyła rzeka Cape Fear.²⁴ W innym przypadku, w 1995 roku, z laguny w jednej z filii Smithfield'a w Północnej Karolinie wylano dwa miliony galonów odchodów do jednego z dopływów rzeki Cape Fear. W 1996 roku, milion galonów odchodów swińskich z jednego przedsiębiorstwa firmy Smithfield przedostał się do rzeki Trent w Północnej Karolinie.²⁵

Jednak Smithfield naprawdę wyróżnił się w swojej macierzystej rzeźni w Smithfield, w stanie Wirginia w 1997 roku. Wtedy, firma Smithfield wraz ze swoją filią Gwaltney zostały oskarżone o wypuszczenie odpadów do rzeki Pagan i otrzymały największą karę w postępowaniu cywilnym w USA za łamanie prawa o czystej wodzie. Grzywna wynosiła 12,6 milionów dolarów.²⁶

Ogólnie, rząd Stanów Zjednoczonych wykazał, że Smithfield nie stosował odpowiedniego sprzętu do kontroli i usuwania zanieczyszczeń, co zaowocowało przekroczeniem norm

zanieczyszczenia fosforem, bakteriami ze zwierzęcych fekaliiów i innymi substancjami 5000 razy *przez ponad pięć lat*. Smithfield przez wiele lat pozwalał, aby niebezpieczne nieczystości wpływały do rzek Pagan i James oraz do Zatoki Chesapeake w Wirginii. Sędzia federalny w sprawie przeciwko firmie Smithfield zdecydował, że „przekroczenia norm zanieczyszczeń ściekowych były niezwykle poważne.” Agencja Ochrony Środowiska dopatrzyła się poważnego i notorycznego przekraczania norm w zakresie szkodliwych substancji, takich jak fosfor, amoniak, cyjanek, olej, tłuszcz i pochodzące z fekaliiów bakterie... Próbki z rzeki Pagan wykazały wyraźny nadmiar bakterii pochodzących z fekaliiów, a zawartych w jelitach niedawno zabitych zwierząt. Ten rodzaj bakterii może powodować poważne choroby u ludzi.”²⁷

To nie wszystko – Smithfield próbował uniknąć wykrycia negatywnych skutków swej działalności w Wirginii. Rząd federalny wykazał jednak, że Smithfield „falszował dokumenty i zniszczył zapisy na temat jakości wody.”²⁸ Tymczasem, władze Wirginii nałożyły na firmę Smithfield osobną karę 3,8 milionów dolarów za złamanie 22 tysięcy regulacji dotyczących zanieczyszczeń.²⁹

Po fiasku w Wirginii, Smithfield stał się celem protestów ze strony obrońców środowiska, rolników i zwykłych obywateli w związku z zagrożeniami ekologicznymi, wynikającymi z dużych ilości swińskich odchodów. Nastroje te nie przeszkodziły jednak firmie Smithfield w nabywaniu coraz to nowych farm swińskich w Stanach Zjednoczonych.³⁰

Sprzeciw społeczny wobec wypełnionych odchodami farm przemysłowych zmusił firmę Smithfield, by zaczęła zwracać więcej uwagi na marketing konsumencki. Obecnie, 52 % sprzedaży odbywa się w sieciach supermarketów, takich jak Wal-Mart, Ford Lion i Kroger. Około 24 % produkcji sprzedaje do restauracji typu McDonald's,

Wendy's i Applebee's. Mając urzędników antymonopolowych na karku w związku z dominacją na rynku wieprzowym, Smithfield nadal rozrastał się przez wykup kompanii, które kontrolują 6 % amerykańskiego rynku wółowego i 11 % rynku indyczego.³¹

Tymczasem, Smithfield, w swoim najezdzie na zagraniczne rynki wieprzowe, zaczął także eksportować swoje problemy z zanieczyszczeniami. W 2003 roku, w miejscowości Byszkowo, na terenie Polski, w filii firmy Smithfield, zamazana laguna, wypełniona odchodami swińskimi roztopiła się i odchody przedostały się do lokalnych zbiorników wodnych. Woda przybrała brunatny kolor. Dziecko, które później kapalo się w zanieczyszczonym jeziorze nabawiło się infekcji oka i wysypki. Mieszkańcy wioski musieli znosić obrzydliwy odór w powietrzu. W odpowiedzi vice-prezes firmy Smithfield Dennis Treacy, przyjął protekcyjny ton stwierdzając: "Przestrzegamy polskiego prawa i zachowujemy zasady bezpieczeństwa na farmach."³²

Urzednicy federalni nie toleruja nieetycznych dzialan Smithfield'a.

W marcu 2003 roku, Departament Sprawiedliwosci wyslal asystenta prawnika o nazwisku Michael J. Forquer do pieciu supermarketow w Waszyngtonie celem zakupu kilku produktow wieprzowych. To, co znalazl na polkach sklepowych stalo sie dowodem w procesie antymonopolowym przeciw firmie Smithfield, ktory Departament Sprawiedliwosci rozpoczel w lutym 2003 roku. Dominujaca pozycja tej firmy na rynku wieprzowym byla oczywista – w jednym tylko sklepie sieci Safeway w polnocno-zachodnim Waszyngtonie znalazlo sie 47 roznych znakow firmowych nalezacych do firmy

Smithfield; siec sklepow Giant, operujaca na tym samym terenie miala 41 takich znakow firmowych.³³

Rzad oskarzyl Smithfield'a o podwojne zlamania prawa antymonopolowego Hart-Scott-Rodino w zwiazku z projektem z 1998 roku dotyczacym zakupu pozycji mniejszosciowej w IBP, Inc., wtedy drugiego po firmie Smithfield amerykanskiego przetworcy wieprzowiny. Intencja Smithfield'a bylo nie tylko inwestowanie w IBP, ale tez calkowity wykup tej kompanii. Departament Sprawiedliwosci oskarzyl Smithfield o lamanie prawa antymonopolowego w roku 1998 i w latach 1999-2001, gdyz nie zostal przedstawiony raport o „przedfuzyjnych” inwestycjach Smithfield'a w IBP. Raport ten byl prawnie wymagany, wiec oskarzajacy poprosili sad o ukaranie firmy \$5,47 milionow dolarow grzywny.³⁴

W listopadzie 2000 roku, Smithfield, chcac zapobiec nabyciu IBP przez grupe inwestycyjna zlozyl konkurencyjna oferte w wysokosci 4,1 miliardow dolarow dla IBP. Proba ta spotkala sie z wielka krytyka ze strony grup rolniczych i czlonkow Kongresu Stanow Zjednoczonych, zarowno republikanow jak i demokratow. Narodowy Zwiazek Zawodowy Farmerow wezwal Departament Sprawiedliwosci do odmowy fuzji ze wzgledu na zbyt duza koncentracje na rynku wieprzowym. Narodowa Organizacja Farmerska takze wyrazila swoj sprzeciw argumentujac, ze fuzja oznacza koniec dla niezaleznych producentow swin. Amerykanskie Biuro Federacji Farmerow wezwalo federalnych urzednikow do przeprowadzenia badan nad skutkami tej fuzji dla amerykanskich farmerow swin.³⁵

Senator Charles Grassley, republikanin ze stanu Iowa, wyslal szereg listow do Prokuratora Generalnego Janet Reno i do Prezesa Federalnej Komisji Handlowej Roberta Pitofsky'ego

nawołując o „energiczna kontrole” nad planowana fuzja. Grassley twierdził, że skoro Smithfield przejął kontrole nad 18,4 % krajowego uboju świń, a IBP kontroluje około 17,7 %, to „ich połączenie zmniejszyłoby liczbę firm kupujących od niewielkich, niezależnych farmerów. [Na rządzie] spoczywa odpowiedzialność rozumienia konsekwencji dalszej koncentracji w rolnictwie i zapewnienia udziału w konkurencji dla niezależnych producentów.”³⁶

W wyniku fuzji, Smithfield przegrał licytację IBP z Tyson Foods, która to firma zapłaciła 3,2 miliarda dolarów (plus półtora miliarda długu IBP), co uczyniło firmę Tyson największym producentem mięsa i koncernem pakowania mięsa na świecie.³⁷

Jednak sprawa antymonopolowa związana z zainteresowaniem Smithfield’a firma IBP trwa nadal. Prawnicy firmy Smithfield przegrali kilka prób wycofania tej sprawy z sądu na gruncie proceduralnym. W latach 2000-2002, Smithfield dał 650 tysięcy dolarów komitetowi Partii Republikańskiej w Waszyngtonie, w tym 365 tysięcy dolarów dla Narodowego Komitetu Republikańskiego i 25 tysięcy dolarów dla Prezydenckiego Komitetu Koalicyjnego.³⁸ Jednak pieniądze firmy Smithfield nie mogą kupić wszystkiego w Waszyngtonie i Departament Sprawiedliwości uznał, że już czas powstrzymać pragnienia tej firmy do monopolizacji rynku mięsnego.

Grozby, zastraszanie, łamanie prawa pracy.

Mniej niż połowa z 44 100 pracowników Smithfield’a ma kontrakty ze związkami zawodowymi.³⁹ Smithfield mocno przeciwstawia się rozwojowi struktur związkowych, posuwając się nawet do zastraszania pracowników, tak, aby głosowali przeciwko związkowi zawodowemu. Narodowa Rada do Spraw Pracy w 2001 roku stwierdziła, że

Smithfield dopuścił się wielu nieuczciwych praktyk wobec pracowników w czasie wyborów do związków zawodowych Zjednoczenia Pracowników Branży Spożywczej i Komercyjnej w 1997 roku w swoim przedsiębiorstwie w miejscowości Tar Heel w Północnej Karolinie.⁴⁰ Jeszcze więcej nieuczciwych praktyk, “powtarzających się i prowadzonych na szeroka skalę” zarzucił firmie Smithfield inny sędzia z Narodowej Rady do Spraw Pracy w związku z działaniami w zakładzie w Wilson w Północnej Karolinie.⁴¹ W 2002 roku sędziowie w Raleigh w Północnej Karolinie przyznał 755 tysięcy dolarów parze działaczy związkowych, wobec których miejscowy szeryf, działając jako ochroniarz w firmie Smithfield użył przemocy fizycznej i zastosował areszt w czasie wyborów w Tar Heel. Późniejsza apelacja sądowa zmieniła te decyzje, gdyż uznano, że korporacja nie może odpowiadać za działania kogos, kto występuje w funkcji szeryfa.⁴²

Poszerzanie koryta za granicą.

Zła opinia w kraju w związku z zanieczyszczeniami i moratoria, które wiele stanów przyjęło wobec nowych zamkniętych przedsiębiorstw tuczu zwierząt, spowodowały, że Smithfield skierował się za granicę. W 1998 roku rozpoczęło się agresywne polowanie na zagranicznych rzeźników i producentów opakowań mięsa i od tego czasu przyniosło sprzedaż rzędu 1,3 miliarda dolarów w skali roku. Smithfield wykupił Societe Bretonne de Salaisons, jednego z największych prywatnych przetwórców wieprzowiny we Francji w roku 1998, a rok później Animex, wiodącego przetwórcę mięsa w Polsce. W listopadzie przejął firmę Schneider Corp. w kanadyjskim Ontario. W roku następnym firma pakująca wieprzowinę w Meksyku

Agroindustrial del Noroeste, zgodziła się sprzedać 50 % swoich udziałów i zostać partnerem Smithfield'a. Także dwie inne kompanie kanadyjskie uległy w 2001 roku. Smithfield wszedł w „joint venture” z firmą chińską w 2002 roku.⁴³

Stan posiadania firmy Smithfield jest szczególnie duży w Polsce. Należący do Smithfield'a Animex, osiągając sprzedaż w wysokości 338 milionów w 2003 roku, oferuje Polakom mięso pod dziewięcioma różnymi znakami firmowymi. Posiada sześć filii, siedem przedsiębiorstw przetwórczych i zatrudnia 5300 ludzi.⁴⁴ Dodatkowo, jedna z największych amerykańskich filii Smithfield'a o nazwie John Morrell & Co. używająca 11 znaków firmowych na produktach mięsnych eksportuje swoje wyroby do Polski.⁴⁵

W Kanadzie, w 2003 roku, sprzedaż firmy Schneider wyniosła \$770 milionów dolarów.⁴⁶ Filia Smithfield'a, o nazwie SBS we Francji miała w 2003 roku sprzedaż wynoszącą 208 milionów dolarów, cztery różne znaki firmowe na opakowaniach produktów mięsnych, trzy przedsiębiorstwa produkcyjne i zatrudniała 1250 ludzi.⁴⁷ W 2004 roku Smithfield kupił 15 % pakietu udziałowego w hiszpańskiej firmie pakowania mięsa Campofrio,⁴⁸ i nabył 100 % w firmach brytyjskich Norwich Food i Ridpath Pek.⁴⁹

W Europie, strategia ekspansji firmy Smithfield wiąże się z rozszerzeniem Unii Europejskiej, do której w maju 2004 wstąpiło 10 nowych krajów, w tym Polska. Wielkie polacie obszarów rolniczych w Polsce mogłyby się stać spichlerzem Europy i Smithfield nie chce przegapić tej szansy. Korporacja ta zaczęła wchodzić w Polskę już w 1999 roku, gdy kupiła pakiet udziałów własnościowych w Animexie. Dwa lata później, dwaj biznesmeni z Polski, reprezentujący firmę Prima Foods, zaczęli kupować świnie farmy w północno-zachodniej części Polski i podpisywać umowy z drobnymi rolnikami. Wkrótce, polskie władze

przekonały się, że Smithfield używał firmy Prima Foods jako fasady, dając jej fundusze na zakup farm. Takie przyjazne relacje pozwoliły firmie Prima przejąć znaczne polacie ziemi w swoje ręce bez łamania polskiego prawa, które bardzo ograniczało możliwości zakupu polskich obszarów rolnych przez zagraniczne kompanie.⁵⁰

Marek Kryda, rzecznik Animal Welfare Institute w Polsce, który chce ograniczyć ekspansję Smithfield'a powiedział w lutym 2004 roku dziennikarzowi Washington Post: „Smithfield nie przestrzega regul. Po prostu mówi nam, 'Nie zaczynajcie z nami, jesteśmy zbyt silni.'”⁵¹

Duże inwestycje Smithfield'a w Animexie i Primie niestety dowodzą, że dostaje w Polsce, to, czego chce. Po tym jak działacze na rzecz ochrony środowiska skarżyli się na zanieczyszczenia z farm świnich Smithfield'a, politycy popierający firmę Smithfield umiejętnie zmienili prawo odnoszące się do nawozów naturalnych. Płynne odchody świnie zaklasyfikowano jako „produkt rolniczy” zamiast jako produkt odpadowy. Jeden z niezależnych farmerów świn w Czaplunku, skarżył się, że amerykańska kompania warta przynajmniej 8 miliardów dolarów chce doprowadzić go do bankructwa, gdyż zwiększa produkcję świn, gdy lokalny rynek ma już więcej świn niż popytu na nie, co doprowadza do obniżek cen mięsa wieprzowego. „Jeśli tak będzie dalej, to za pięć lat nas tutaj już nie będzie.” powiedział gazecie Washington Post.⁵²

We Francji, Smithfield, poprzez swoją filię SBS, wykupił francuskiego producenta wędlin Jean Caby w maju 2004 i jak podano w serwisie informacyjnym „spodziewa się wykreować największą grupę producentów we francuskim sektorze produkcji wędlin i produkować 95 tysięcy ton rocznie.”⁵³

W Brazylii, w 2001 roku, Smithfield zapowiedział zainwestować 100 milionów

dolarów w produkcji swin w stanie Mato Grosso, po tym jak rząd stanowy zapewnił korzyści podatkowe.⁵⁴ Już w 2004 roku, Smithfield kierował nową farmą z 15 tysiącami swin, położoną 150 mil od Cuiaba w Mato Grosso.⁵⁵

Smithfield coraz więcej znaczy w biznesie wieprzowym w Ameryce Centralnej i Południowej. Smithfield zapłacił 24 miliony dolarów za swoje udziały w Agroindustrial del Noroeste w Meksyku, gdzie minimalna stawka za godzinę pracy nie przekracza jednego dolara. Smithfield jest obecnie trzecim, co do wielkości producentem mięsa wieprzowego w Meksyku, z liczbą 18 tysięcy swin w Sonora i 14500 w Vera Cruz, według danych pochodzących z 2001 roku.⁵⁶

Mówiąc o interesach Smithfield'a w Meksyku, Luter tak podsumował apetyt swojej korporacji by wchłonąć jak najwięcej firm mięsnych: „Nasz związek z uznanym i dobrze zarządzanym przetwórcą wieprzowiny w Meksyku to kolejny krok w planie strategicznym Smithfield Foods by stać się globalnym przetwórcą przez nabywanie lub formując porozumienia z tymi firmami, których produkty, przedsiębiorstwa i koszty strukturalne dają im korzyści marketingowe.”⁵⁷

Podlany gotówka, pochodzący z firmy Smithfield w kierunku utworzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych wieprzowiny wydaje się przebiegać w sposób niezakłócony, niezależnie od tego czy Smithfield łamie prawa antymonopolowe w swoim kraju, czy nie.

Przypisy

- 1 Chris Flores, "Company still wants to be biggest hog at the trough," Hampton Roads Daily Press, 115, 15 maja 2004.
- 2 Michael Davis, "Justice Department Sues Meat Giant Smithfield Over Stock Purchase," *The Virginian Pilot*, 1marca 2003.
- 3 Michael Davis, "Smithfield says acquisitions need nurturing not gutting," *The Virginian Pilot*, 15 maja, 2004.
- 4 "Pennexx Foods, Inc. Reports 10.1% Increase in Revenue; Covenant Wavier Extended," Business Wire, 1listopada 2002.
- 5 Ibid.
- 6 Pennexx Foods, Inc., 8K Filing, Securities and Exchange Commission, Item 2., "Acquisition or Disposition of Assets," 12 czerwca 2003.
- 7 "Update on Pennexx Foods, Inc, \$226,000,000 Fraud Claim against Smithfield Foods, Inc.; Pennexx Seeks Court Order to Begin Discovery," Business Wire, 17 maja 2004.
- 8 Harold Brubaker, "Pennexx Sues, Blames Rival for Closing," *Philadelphia Inquirer*, 4 grudnia 2003.
- 9 Ibid.
- 10 Scott Kilman, "Restrictive Laws Damp Competition, Leave Acquisition as Best Path to Expansion," *The Wall Street Journal*, 31 sierpnia 2001.
- 11 *International Directory of Company Histories*, Vol. 43, St. James Press, 2002, s. 1-3, via Business & Company Resource Center database.
- 12 Kilman.
- 13 Ibid; Flores; "Smithfield Foods Plans to Expand More in the Future," *USAgNet*, 17 maja 2004, Wisconsin AgConnection, <http://www.wisconsinagconnection.com/story-national.cfm?Id=531&yr=2004>.
- 14 "Hungary/USA: Smithfield may invest in Hungary's Pick – Report," www.just-food.com, 6 maja 2004.
- 15 Smithfield Foods, Inc., 10-K filing, Securities and Exchange Commission, 23 lipca 2003, s.3.
- 16 USAgNet.
- 17 Robbin Marks, "Cesspools of Shame: How Factory Farm Lagoons and Sprayfields Threaten Environment and Public Health," National Resources Defense Council and the Clean Water Network, lipiec 2001, <http://www.nrdc.org/water/pollution/cesspools/cesspools.pdf>, p. 3-4.
- 18 Ibid.
- 19 GRACE Factory Farm Project, "Is Your Meat Fit to Eat?" www.factoryfarm.org/whatis/1.php, 2003, s. 3.
- 20 "America's Animal Factories: How States Fail to Prevent Pollution from Livestock Waste," Natural Resources Defense Council, 1998, www.nrdc.org/water/pollution/factor/aafinx.asp.
- 21 Marks, s. 3.
- 22 Marks, s. 4.
- 23 Marks, s. 7.
- 24 Ibid.
- 25 Marks, s.8.
- 26 "Smithfield Foods Fined \$12.6 Million, Largest Clean Water Act Fine Ever," U.S. Department of Justice, news release, 8 sierpnia 1997.
- 27 Ibid.
- 28 Ibid.
- 29 *International Directory of Company Histories*, s. 4.
- 30 Ibid.
- 31 Flores.
- 32 Glenn Frankel, "Polish Farmers Raise a Stick Over U.S. Agribusiness Giant," *Washington Post*, 2 lutego 2004.
- 33 U.S. v. Smithfield Foods, Inc., Civil Action No. 1:03-CV-00434, 2003.
- 34 U.S. v. Smithfield Foods, Inc., Civil Action No. 1:03-CV-00434, 2003 <http://www.usdoj.gov/atr/cases/f200800/200813.htm>
- 35 Joe Vansickle, "Smithfield's Bid for IBP Raises Concerns," *National Hog Farmer*, grudzien 2000.
- 36 "Grassley Pushes for Scrutiny of Smithfield Offer to Buy IBP," press release, office of Sen. Charles Grassley, 15 listopada 2000.
- 37 "Top of the News: Men of Meat," www.Forbes.com, 2 stycznia 2001.
- 38 www.opensecrets.org
- 39 Smithfield Foods, Inc., 10-K filing, Securities and Exchange Commission, 23 lipca 2003, s. 11.
- 40 "ALJ Says Pork Processor Committed ULP's, Recommends Rehire of Fire Employees," *BNA Labor Relations Week*, 11 stycznia 2001.
- 41 "ALJ Says Meatpacker's ULPs Warrant Bargaining Order at North Carolina Plant," *BNA Labor Relations Week*, 8 lipca 2001.
- 42 "Jury Awards \$755,000 to Union Activists Alleging Excessive Force Used by Smithfield," *BNA Labor Relations Week*, March 14, 2002; "Smithfield Not State Actor, Not Liable in Union Activists' Excessive Force Claims," 7 sierpnia 2003.
- 43 Smithfield Foods, Inc., 10-K filing, Securities and Exchange Commission, 23 lipca 2003, p.4-5.
- 44 Smithfield Foods, Inc., 10-K filing, Securities and Exchange Commission, 23 lipca 2003; <http://www.smithfieldfoods.com/Understand/Family/Animex.asp>
- 45 Smithfield Foods, Inc., 10-K filing, Securities and Exchange Commission, 23 lipca 2003; <http://www.smithfieldfoods.com/Brands/Where/>

46 Smithfield Foods, Inc., 10-K filing, Securities and Exchange Commission, 23 lipca 2003;
http://www.smithfieldfoods.com/Investor/Press/pres_s_view.asp?ID=204

47 Smithfield Foods, Inc., 10-K filing, Securities and Exchange Commission, 23 lipca 2003;
<http://www.smithfieldfoods.com/Understand/Family/bretonne.asp>

48 “Smithfield Foods Moves Into Spain,” *Successful Farming*, marzec 2004.

49 “Smithfield Foods Completes U.K. Acquisitions Forming Smithfield Foods Ltd.” press release, www.smithfield.com, 9 lutego 2004.

50 Frankel.

51 Ibid.

52 Ibid.

53 “Smithfield Expands in France,” www.just-food.com, 24 maja 2004,
www.ellinghuysen.com/news/companies.html.

54 Allen Cummins, “Day 11 – Cuiaba, Brazil,” *The Corn and Soybean Digest*, 2 kwietnia 2001.

55 Greg Lamp, “Brazil Up Close and Personal,” *The Corn and Soybean Digest*, 1 marca 2004.

56 Betsy Freese, “Making Moves in Mexico – Pork Industry’s Foreign Operations,” *Successful Farming*, październik 2001.

57 Rebecca Gants, “Smithfield Foods: Expanding a Global Presence by Acquisition,” *Meat & Poultry*, 1 sierpnia 1999.